

SVOBODNA SLOVENIJA

Año (Leto) XIV. (9)
No. (Štev.) 28

“ESLOVENIA LIBRE”

BUENOS AIRES,
12. JULIJA (JULIO) 1956

“Jefes de manzanas”

Pretekle dni je vso argentinsko javnost pretresla uradno objavljena novica, da je zakonitim oblastem uspelo odkriti celo mrežo podtalne organizacije, ki se je hotela s silo ponovno prikopati do oblasti. Pri tem odkritju se je pojavil strokovni izraz “jefe de manzana”, kar bi po naše rekli: vodja ulične zaščite. Razlika je le v tem, da je pri nas doma tak “vodja” imel oblast dejansko nad vso ulico, v kateri je stanoval, medtem ko tukajšnji “jefe”, vlada edinole nad površino ene zazidane kvadre ali bloka, kar je poprečno 100x100 metrov. Področje oblasti takšnega “jefe” je torej manjše, število podanikov pa večje, kati po vsej verjetnosti živi v tukajšnji eni kvadri več ljudi kakor pa v poprečno veliki ulici naše Ljubljane.

Morda bo kdo mnenja, da o takih stvarih nima smisla pisati, ker je naša borba s komunistično hišno zaščito v Sloveniji že davno za nami. A kot odločni in dosledni protikomunisti imamo nalogo, vedno in ob vsaki priliki poudarjati nevarnost komunizma in njegovih mrež. Zato bi ob pojavi “jefes de manzanas” zapisali naslednje ugotovitve:

“Jefe” je imel poleg sebe še majhen odbor — doma bi bil to kvartni odbor na primer — v katerem so sedeli odborniki za gospodarsko, finančno, socialno in podobne akcije. Osnovna naloga tega odbora pa je bila izvesti popoln spispek vseh prebivalcev ene kvadre, navajati sproti vse spremembe in preselitve, zraven pa seveda ob vsakem imenu navesti politično karakteristiko. V kolikor so v kvadri bili kakršni koli katoliški zavodi, župnišča ali centri demokratičnih strank, je bilo treba te še posebej registrirati. Po dobljenih spiskih je mogoče zaključiti samo eno: ta mreža ni obstajala zadnjih nekaj mesecev, odkar je prišla na oblast demokratska vlada, pač pa mora izvirati še od prej. Še iz časov torej, ko je prejšnji režim bil pod roko naklonjen gotovim levičarskim elementom, ki so to “blagohotno bratenje” izrabili v svojo korist in zgradili mrežo politične organizacije v podzemlju, kateri so stali na čelu komunisti, članstvo pa so sestavljala koristna budala, danes večinoma rekrutirana iz vrst pripadnikov prejšnjega režima.

Upoštevatı je namreč treba dejstvo, da je s tem odkritjem bil podrt šele politični kader podtalne organizacije. In utvarre bi si delal vsakdo, kdor bi mislil, da je sedaj vsa organizacija na tleh. Iz naše borbe v domovini je mogoče navesti primer, ko se je posrečilo ob novem letu 1944 najti v Gradišču, januarja 1945 pa v neki vili na Mirju podobne spiske o prebivalcih Ljubljane, obenem pa tudi spiske bistvenih članov politično-socialne-obveščevalne linije Osvobodilne fronte. Tedaj je zgrmela mreža, kakor so ugotovili komunisti v Črnomlju, tiste ljubljanske OF, kateri so osnove postavili že leta 1941. Pa še tedaj ni vsa propadla. Ostala je nedotaknjena še skoraj vsa obveščevalna mreža, ki jo je vodila KP, ostala je tudi mreža Rdeče pomoči, ostala pa tudi vsa linija borbenih članov KP. In ta je koncem koncev tista tajna sila, iz katere se rekrutirajo policijski revolucionarji v moskovskem duhu.

Odkrita mreža potemtakem predstavlja samo najširšo obrobno organizacijo ljudskofrontaške miselnosti, kateri vedno in povsod botruje KP. Prav gotovo je, da argentinska KP za organizacijo te mreže ni stavila na razpolago svojih najboljših moči, ampak samo tiste partije, katerih delo na političnem ali propagandnem polju jih je že toliko razkrito pred oblastmi in javnostjo kot komuniste, da njih vključenja v borbeno mrežo partijcev ne more več riskirati, ako noče odkriti s tem najbolj za konspirirane mreže. Sklepati je torej mogoče, da je procent članov partije v tej mreži zato zelo skromen, toliko pa večji procent tistih nezadovoljnejšev in neragačev, ki vidijo v Komunistični partiji svojo rešiteljico. Sklepati je dalje mogoče, da bi partija iz vrst teh ljudi sčasoma izbrala najbolj sposobne ter jih vključila v svojo mrežo, kajti zavedati se je treba, da je poleg odkritih spiskov o tej organizaciji še druga v akciji: morda je to kaka manjša obrobna orga-

Velikašna proslava praznika narodne neodvisnosti

Argentina je v ponedeljek proslavljala 140 obletnico svoje neodvisnosti. Bil je to dan, ki je zopet združil vse Argentine v domovinski ljubezni in v željah, da bi republika napredovala in doživljala še lepšo in srečnejšo bodočnost v svobodi in demokraciji.

Letošnja proslava argentinske neodvisnosti je imela še poseben pomen. Bila je prva po lanski osvobodilni revoluciji. Vlada, ki je iz te revolucije izšla, je temu narodnemu prazniku dala zopet tisti pomen in tisto važnost, ki ga ta zgodovinski datum tudi zasluži. Zato so ga po vsej republiki slavili z velikim rodoljubnim navdušenjem.

Glavne slavnosti so bile v Buenos Airesu. Vse mesto je bilo okrašeno z narodnimi zastavami. Zjutraj so vojaške godbe igrale po mestu budnice, iz sedežev vojaških garnizij je pa topništvo oddajalo častne salve.

Na Majskem trgu so zjutraj dvignili narodno zastavo. Predsednik republike general Aramburu je v svoji delovni sobi v jutranjih urah sprejemal čestitke visokih državnih funkcionarjev in poveljstva urugvajskega rušilca Artigas. V spremstvu vseh teh dostojanstvenikov se je pred deseto uro podal v katedralo, kjer je apostolski administrator buenosaireske nadškofije Msgr. Lafitte opravil ob asistenci visokih cerkvenih dostojanstvenikov slovesni Te Deum.

Po cerkvenem opravilu v katedrali se je predsednik general Aramburu podal s podpredsednikom kontraadmiralom Rojasom v vladno palačo, odkoder se je pa kmalu odpeljal na pregled vseh vojaških enot, ki so bile po raznih avenidah in ulicah reorganizirane ter pripravljene za vojaško parado. Med potjo je občinstvo po vseh ulicah navdušeno pozdravljalo predsednika, vzklikalo svobodi ter oboroženim silam, vojaške godbe pa so v pozdrav predsedniku igrale koračnice San Lorenzo. Pregled v razdalji 8 km razpostavljenih čet za vojaško parado je bil zaključen po dvanajsti uri, ko

je predsednik s svojim spremstvom prispele pred slavnostno tribuno na Avdi Libertador San Martin. Tudi tu ga je ogromna množica zbranega naroda navdušeno pozdravila.

Ko je dal predsednik republike dovoljenje za začetek vojaške parade, sta dve vojaški godbi, v katerih je bilo 350 godcev, zaigrali narodno himno. Množica jo je navdušeno pela. Takoj nato se je začel sprevod. V tem trenutku je prostor preletelo nekaj težkih letal v zelo nizkem poletu ter izkazalo čast predsedniku, za njimi je preletelo prostor še 120 vojaških letal raznih tipov, od lovcev na reakcijski pogon do najtežjih bombnikov. Med tem se je začetek vojaškega spreveda že bližal častni tribuni. Spremljalo ga je viharo ploskanje ljudi in vzklikanje. Bili so to urugvajski mornarji z rušilca Artigas, ki je priplul v Buenos Aires, da s svojo posadko sodeluje na proslavi praznika argentinske neodvisnosti. Množica je tolo pozdravljala te mornarje ter vzklikala prijateljstvu in bratstvu med Argentino in sosednjo republiko. Za njimi so v brezhibnem in strunnem nastopu korakale posamezne enote treh vrst argentinskih oboroženih sil. Vojska, mornarji, letalci, konjeniki, topničarji, padalci, planinci, oddelki orožništva, gojenci različnih vojaških akademij in licejev ter motorizirani oddelki. Posamezne oddelke je občinstvo viharo pozdravljalo ter vzklikalo bratstvu in edinstvu, ki povezuje tri vrste argentinskih oboroženih sil tako v obrambi državne neodvisnosti, kakor tudi svobode in demokracije.

V veličastni vojaški paradi je sodelovalo 13.000 mož. Ko je bila zaključena, je množica znova prirejala navdušene ovacije predsedniku generalu Aramburu in podpredsedniku kontraadmiralu Rojasu. Na nekaterih mestih je bilo navdušenje tolikšno, da je množica prebila policijske kordone.

Mogočne in veličastne so bile proslave praznika neodvisnosti tudi v notranjosti republike.

KAM GRE KOMUNIZEM?

Zaradi svojega načela, da cilj posvečuje sredstva, izbira komunizem brez moralnega čuta sto in sto različnih metod, da bi dosegel svoj cilj: svetovno vladodiktature proletariata.

Po Stalinovi smrti si je izbral pot, po kateri hodi danes: zamotati svetovni položaj tako, da ne bo mogoče več ugotoviti, kaj je resnica in kaj laž. Narodi, ki so si za trdno postavili načelo, da komunizma v nobeni obliki nočejo, se tudi v takem položaju lažje znajdejo kakor oni, ki si tega načela niso vzeli za svoje vodilo. Le-ti so hoteli takrat, ko je komunizem kazal odkrito svoj pogubni obraz, ostati nevtralni, toda bolj na levo, kakor v sredi in to hočejo danes, ko si je komunizem nadel drug, mehkejši kožuh. Zato gre komunizmu žito v klasje po južni Aziji, na Srednjem in Bližnjem vzhodu, v severni Afriki. Vse te dežele so si postavile za cilj ostati nevtralne v veliki bitki dvajsetega stoletja: svobode proti diktaturi.

Današnja zmešnjava, ki jo seje komunizem po svetu, bodisi z lepimi obljubami o gospodarskem in kulturnem sodelovanju, bodisi z navidezno demokratizacijo na področjih, ki jih je okupiral po drugi svetovni vojni ali pa z “novo linijo”, ki jo je Kremelj začrtal z vrnitvijo Tita v sovjetski tabor, je že premotila mnoge, drugim pa vedno bolj odpi-

nizacija kot zaščitnica KP, morda celo KP sama, ako še nima dovolj sopotnikov. V enem in drugem primeru pa KP vodi svojo obveščevalno službo, uporablja jo pri tem samo najbolj važne izsledke obveščevalne službe obrobne organizacije; KP vodi še v naprej svojo Rdečo pomoč, do katere ljudskofrontaški elementi nimajo dostopa; KP končno še naprej vežba svoj kader atentatorjev, saboterjev, minerjev, terencev, da tako rečemo; skratka povedano — tudi tukaj KP nastopa prav tako, kakor je pri nas, ker drugače skoraj ne more. Njena prednost tukaj je samo v tem, da ima nepri-merno večje možnosti, kar se tiče izbire človeškega materiala, in pa da so jo zadnja leta dejansko premalo nadzirali. Le tako si je mogoče razlagati, da se je

ra oči. Zahodni misleci spoznavajo temeljno resnico, da komunizmu v kateri koli obleki ni verjeti. Čim bi namreč začel uresničevati svoje obljube o svobodi in demokraciji, ga je konec. Svoboda podere njegov oporni stebel, diktatura. Diktatura pa je mogoča tudi samo iz enega središča, ki ne trpi tekmecev.

Do tega spoznanja v tej novi sovjetski propagandni ofenzivi prihaja zapadni svet. Ameriški zun. minister Dulles je izjavil: Iz dneva v dan naraščajo dokazi, da je vsa kritika Hruščeva začeta in vodena iz Kremlja. Kritike italijanskega Togliattija, francoskega Thoreza in ameriškega Dennisa so si namreč prehitro sledile ena drugi in vse v približno istih besedah. “Pravda” je objavila, Dennisovo kritiko, ker je bila še najmilejša od vseh in moskovska radijska postaja sedaj razpravlja o teh kritikah. Vodje izvensovjetskih komunističnih strank so začeli, s svojimi kritikami, dejansko podpirati sklepe skupin okoli Hruščeva, da mora priti do sprememb. Istočasno zahtevajo razlago, zakaj so Stalinovi pristaši dopustili grozote starega režima. Tako je notranja sovjetska zadeva zavzela svetovni obseg in s tem omogočila Kremlju pobiti več muh z enim udarcem. Možje v Kremlju morejo sedaj, “ker to zunaj zahtevajo”, podati nekaj razlag — kar so itak hoteli storiti —

v vrste delavskih organizacij zrinilo toliko njenih somišljenikov, le tako si bo mogoče pojasniti, ako bodo pripadniki prejšnjega režima pri bodočih sindikalnih volitvah volili v tej ali oni obliki kandidate, ki bi jih pri nas označili za rdeče.

Želeti je samo, da ta presenetljivi uspeh zakonitih oblasti ne bi povzročil nikakih utvar o uničenju partijske mreže. Je to uspeh, in sicer zelo velik, ki si ga danes mnogi morda niti svesti niso; bil naj bi pa tudi vzpodbuda k stalni čujenosti, kajti če kdo danes temeljito in dosledno dela načrte za bodočnost, je to prav gotovo KP. In te ne smemo podcenjevati. Naša dolžnost je torej opozarjati vsakdo v svoji okolici na značilnosti partijskega podtalnega rovarjenja.

Visitará San Luis a fin de mes el general Aramburu

Confirmóse en la Casa de Gobierno que el primer magistrado viajará a San Luis el sábado 28 del corriente. Se informó también que el domingo 29 se trasladará hasta la ciudad de Villa Mercedes, de esa provincia.

En ambos casos el general Aramburu concederá audiencias a los representantes de las fuerzas vivas locales, dirigentes de los partidos políticos democráti-

General Aramburu bo koncem meseca potoval v San Luis

V vladni palači so objavili uradno sporočilo, da bo predsednik potoval v soboto dne 28. t. m. v San Luis. Prav tako so sporočili, da bo v nedeljo dne 29. t. m. obiskal mesto Villa Mercedes v isti provinci.

V obeh mestih bo sprejemal v avdienciah predstavnike javnega, gospodarskega ter kulturnega življenja, voditelje

cos, asociaciones estudiantiles con el objeto de interiorizarse personalmente de los problemas de cada uno de ellos.

Se informó, asimismo, que el presidente provisional viajará con los mismos fines a las provincias de Salta y Jujuy.

Ese viaje será realizado en el próximo mes de agosto, no habiéndose fijado aún la fecha de partida.

demokratičnih političnih strank, in predstavnike dijaških združenj, da bo slišal njihove želje ter se sam prepričal o njihovih potrebah.

Pravtako so v vladni palači sporočili, da bo začasni predsednik z istim namenom obiskal prihodnji mesec provinci Salta in Jujuy.

ki naj bi samo koristile njim samim.

Upoštevaajo vse to je vedno treba pomisliti, da so komunisti naučeni spreminjati svojo taktiko in se na zunaj celo spremeniti v navidezne protikomuniste, če to more koristiti komunistični stranki. Stalin sam je v času svoje najhujše diktature sprožil več takih “mirovnih ofenziv”.

Znani ameriški komentator svetovnih političnih vprašanj Walter Lippmann se je v svojih komentarjih o sedanji komunistični propagandni ofenzivi posebej dotaknil vprašanja Tita in izjava med drugim naslednje:

—Kakšno vrednost ima za zahodni svet okoliščina, da se Tito hvali z uspehom svoje “neodvisnosti” od sovetov, če uporablja to neodvisnost za to, da sledi skoro v vsem sovjetski politični liniji? Menim, da se je Titova zunanja politika značilno spremenila in da so te spremembe, v vsej celoti, nasproti zapadnim silam in izključno v korist ZSSR. Dvakrat se je Tito, v svojih govorih v Moskvi, postavil trdno na stran režima, ki ga je pred osmimi leti hotel likvidirati. Nekoč je Tito trdil, da je treba bodočnost Formoze rešiti “z mirnimi sredstvi”. Sedaj je dejal, da je ta problem treba rešiti, “kakor to zahtevajo pravice komunistične Kitajske.” Z drugimi besedami, da je treba Formozo izročiti Pekingu. Pred leti je zatrjeval, da vprašanje razorožitve Zahoda in Vzhoda ne sme biti navezano na problem združitve Nemčije. Sedaj je izjavil, da bi moral Zahod “priznati obstoj dveh Nemčij.”

Edina prepričljiva razlaga takih izjav je ta, da se Tito namerava v polni meri priključiti zunanji politiki ZSSR. Tita so sprejeli v Kremlju kot “enakega” in “neodvisnega”. Vse to je lepo in prav, toda Tito uporablja to svojo “enakost” za prostovoljno naslonitev na sovjetje in za to, da postane koristen zaveznik sovjetskih načrtov.

J. M. Roberts, član uredniškega odbora Associated Press-a, kateri analizira poročila izza železne zaves, pa je o sedanjih komunistični propagandni ofenzivi zapisal med drugim tudi tole:

—Danes je boljši čas kakor kdaj koli

prej ničesar verjeti, karkoli slišite izza železne zaves in manj kot polovico tega, kar vidite tam. Moskovsko poročilo in Titovi razgovori ob vračanju iz Moskve v Beograd jasno kažejo, da si je moskovski blok postavil nalogo napraviti Tita za svojega apostola v kampanji za koalicio z različnimi svetovnimi socialističnimi bloki. Ta blok hoče napraviti videz, in v tem je dobil vso podporo s Titove strani, da slepa pokorščina enemu mednarodnemu vodstvu ni ravno nujna za razširjanje komunizma. To je pesem, ki jo moskovski komunisti v današnjih dneh igrajo na strune napeljanje nesovjetskim komunistom, ki celo zahtevajo, verjetno po povelju iz Kremlja, da naj v Moskvi dajo “demokratska zagotovila”, da se stalinizem ne bo več vrnil v Rusijo.

Na enotno vodstvo vseh kritik Stalina in komunizma iz Kremlja pa da misliti sedaj še zadnja razlaga Hruščeva, zakaj on in drugi Stalinovi tovariši niso napravili ničesar, da bi Stalina onemogočili. Hruščev je s 6000 besedami opravičil sebe in svoje tovariše pred komunisti in pred svetom. To opravičilo je mogoče razčleniti v tri dele: 1) Vsak poskus odstranitve Stalina je bil nemogoč, ker se mu je posrečilo zaslepiti ruski narod, da je le on osebno odgovoren za vojaške zmage nad nacistično Nemčijo. 2) Opozicija proti Stalinovemu vodstvu bi tvegala razdor v vrstah komunizma v času, ko je kapitalistično obkoljevanje grozilo Sovjetski zvezi. 3) Za mnoge od Stalinovih zločinov svet itak ni vedel, dokler jih niso sedaj objavili.

Objava tega opravičila je zadostovala, da je najhujši izvensovjetski komunistični kritik italijanski Togliatti zapisal: “...politika, ki so jo vodili naši sovjet ski tovariši v graditvi socializma, je bila pravilna.” Prav tako je organ francoske KP “L’Humanité” objavil izjavo francoskega CKKP, da je “povsem soglasen z resolucijo sovjetskega CKKP o zrušitvi Stalinovega kulta.”

Dokazov pač dovolj, da so komunisti znova spremenili samo svojo taktiko, njihov cilj pa je ostal isti: svetovna revolucija in diktatura proletariata.

IZ TEDNA V TEDEN

Tako kakor so se na naglo pojavile, so tudi hitro izginile novice iz svetovnega časopisja o upor v Poznanju. Poljski delavci, katerim naj bi bil komunizem prinesel raj, so hoteli iz tega raja. Poskus je bil v krvi zadušen, v stilu Stalinovih metod, čeprav se toliko govori o “demokraciji”, kateri da komunizem koraka naproti. Sovjetski CKKP in varšavska vlada sta istočasno obtožili USA, da je ona zanetila upor v Poznanju. Glavno krivdo za upor da nosi Allen Dulles, brat amer. zun. ministra in ameriška vlada v celoti zaradi svojega programa, oprtega na dolarske milijone, o osvoboditvi zasuženjenih narodov. Poljska vlada je obtožila tudi svoje lastne komuniste, da so se obnašali kot strahopetci in da bodo glavni krivci skupno z uporniki “reakcionarji” najstrožje kaznovani. USA je ponudila pomoč ameriskega Rdečega križa za težko prizadeti Poznanj, pa je poljska vlada pomoč odklonila kot propagandni maneuver ameriške vlade. Prav tako je Varšava zavrnila ameriško prošnjo za

milosten postopek z ujetimi uporniki.

Podoben upor so pripravljali v češki Pragi, kjer je kom. policija odkrila zaroto, ko so hoteli civilisti s sodelovanjem članov vojske zavzeti znano kaznilnico v Pragi Pankrac, radijsko postajo in glavno poštno poslopje. Zarota je bila v kali zatrta.

Zanimanje Grčije in Turčije je trenutno osredotočeno na po potresih težko prizadete otoke v Egejskem morju, kjer je predvsem trpel otok Santorini. Grška vlada je poslala na prizadete otok pomoč z ladjami in letali. Pomaga ji ameriško letalstvo z oporišč v Grčiji, medtem ko je britanska pomoč grška vlada odklonila. V Ankari se je mudil šef brit. imperialnega štaba gral. Templer, da bi zagotovil turški vladi, da bo Ciper dobil novo ustavo. Turška vlada trdovratno vztraja pri svojih zahtevah: ali britanska zasedba otoka ali pa vrnitev otoka Turčiji. — Medtem pa odpor EOKA traja dalje ter je bilo ubitih zopet nekaj angleških vojakov in grških in turških civilistov.

Mlade žene

Res ni bilo ravno primerno, da so tako številni hoteli najti svojo podobo med tistimi mladimi možmi, o katerih je bilo govora pretekli teden. Pogosto namreč vse preveč iščemo v sleherni tiskani vrstici ne toliko besed samih in njih pomena kakor ravno osebe, na katere naj bi tiste vrstice letele. Je pač tako, da nas je komaj za dobro faro — kar je bilo že stokrat in več povedano — in se skorajda vsi med seboj poznamo. Zato bodite uverjeni, da zlepa ni nihče mišljen osebno; ne da se pa tajiti, da vsaj droben odtenek mož ali žena istih let sam od sebe ponudi snov za tiskano besedo.

Primerno vsekakor dalje ni bilo, da so nekatere mlade žene pričele možem brati posamezne stavke iz prejšnjega prispevka. Nekateri so jih mirno poslušali, drugi pa, katerim je prisoditi večjo mero razgledanosti, so vzeli na znanje, zavedajoč se, da je treba reči tudi b, če je že enkrat bil spregovorjen a. Torej, mlade žene so že napačno ravnale, ako so pred tednom tiskane vrstice uporabile na glas. In tudi ne bodo zavzele pravega stališča, ako bodo vsak dan sproti čakale, da se bo mož kar v hipu spremenil. Vsaka taka stvar rabi svoj čas. In čim bolj s premislekom je narejena, tem bolj bo držala.

Ali ste že kdaj pomislile, da je mož že na vse zgodaj zjutraj lahko slabe volje, ko mora vstati in ga čaka vožnja? Ne začnite mu torej pri zajtrku naštevati vseh problemov, ki vas čakajo čez dan. Če seveda tudi vi tedaj vstanete, kakor mož. Zelo vpeljana med drugimi narodnostmi je namreč navada, da si gospod soprog kar sami pogrejejo kavo ali čaj, skuhan prejšnji večer, pobesijo malico v žep in odrinejo na pot. Takšna navada je zelo slaba razvada in bi bila opravičljiva res v redkih primerih. In če morda odhaja v službo ali na delo v dopoldanskih urah, pomislite vsaj enkrat na to, da mu ni vedno prijetno jesti isto stvar pogreto, kakor jo je otepal že prejšnji večer. Vsaj kakšno majhno spremembo vpeljite v dopoldansko kosilo. Kar koli, saj boste same najbolje vedele. In morda sebi opoldne ne skuha te pošteno. Napak, popolnoma napak je, čeprav tirja posebej delo od vas. Morda se vam danes še ne pozna, prišlo bo pa z leti, ko delo za celotredensko kosilo in njega denarna vrednost ne bosta mogla odtehati morda niti enega samega zdravniškega pregleda.

A mož je prišel utrujen domov, kakor vemo. Vso dobro voljo je pokazal, da bi bil dober, da bi bil drugačen. Ne skalite mu prvih trenutkov s podrobnim popisovanjem vsega, kar se je zgodilo pri sosedu, kar ste zvedeli na trgu ali pred stojnico, tudi mu ne zatožite takoj vseh otrok in ne oponesite mu, da so se vsi vrgli po njem. Njemu se bo namreč to silno dobro zdelo, ker bo prepričan, da je njegov duh močnejši. Ne ponavljajte mu vsega razgovora in novic, ki ste jih zvedeli ob obisku prijatelje. In spomnite se, da ga dviganje cen posameznih predmetov v špeceriji tisti trenutek prihoda domov prav malo briga. Mož si ob prihodu domov želi toplino doma, ugaja mu, ako vas ne najde vso zavito v predpasnike, pošvedrane copate in razmršene las. Sicer tega kot pristen "naše gore list" ne bo rekel, pač pa si bo mislil. Pa če ste vse že doma popravili, in imate k sreči staro mamo ali ata, ki vam lahko na otroke popazita, ne priganjajte moža, da vas brezpogojno pelje v kino. Res, da je razvedrilo potrebno. Tudi kino včasih. A to takšni filmi, ki jih izberete po resnem preudarku, filmi, ki vzgajajo in obogatijo. Sedaj jih je dosti na programu.

Ne recite mu v nedeljo, naj gre sam k maši. Skupaj pojdi, ako le moreta. In po maši ga ne odpeljite takoj domov. Če med tednom ni srečal nobenega prijatelja ali znanca, po maši jih bo gotovo. Pred cerkvijo ali v baru. In ne očitajte mu preveč, če se je enkrat zasedel. Saj je toliko stvari, o katerih se možje, tudi mladi med drugimi, najrajši sami pogovore. Ne zagrešite pa napake, da bi ga prišli iskat ali ga celo počakali pri drugi mizi s prijateljicami. To je prav taka napaka, kakor iti čakati moža pred tovarno ali pisarno tisti dan, ko prejme plačo. Pustite mu tiste denarce v miru vsaj nekaj ur, saj itak veste, da vam jih bo prinesel v nadaljnje upravljanje.

Morda je vaš mož pri tem ali onem društvu, morda celo odbornik in aktiven član. Ne ovirajte ga pri njegovem delu, pač pa pomislite, da je med Slovenci vedno bilo nekaj garačev, ki so skupnost pokonci držali. Podpirajte ga v njegovem delu, stojte mu ob strani in vzpodbujajte ga. Vam se bo to zdelo po vsej verjetnosti odveč v sedanjih dneh.

RAZSTAVA BARE REMEC

Kot je "Svobodna Slovenija" že poročala je odprla naša slikarica Bara Remec v ponedeljek 2. t. m. razstavo svojih slik v salonu Huemuel na Avenidi Santa Fe 2237. Razstava bo odprta do vključno 14. t. m. Z veliko oljnatih sliko Pimpollitos v izloženem oknu vred je postavila umetnica na ogled 25 del, po večini olja in 4 kolorirane perorisbe. Prvotni izbor, namenjen za razstavo, je bil nekoliko večji, toda za izobešenje vseh pripravljenih del je postal prostor premajhen in je sedanja selekcija še vestnejša kot je že prvotna bila. Razstavo je uredila umetnica sama.

Če priredi slikar ali kipar razstavo, je to nekaj podobnega, kot če da pesnik ali pisatelj novo knjigo na svetlo. Dokler je bila vsa upodablajoča umetnost namenjena cerkvi in kvečjemu še dvorcu, razstave niso bile potrebne, saj so bile umetnine na svojem mestu vsem ljudem na ogled. Danes bi brez razstav umetnine svoje socialne funkcije skoraj ne izpolnile, kot je ne bi pesmi, rozman, če jih bi besedni umetnik zaprl v miznico. Razstava pač ustvarja najprimernejšo priliko za stik med umetnikom in občinstvom. Nadalje izziva kritika. Tudi nudi umetnine na prodaj; od česa naj umetnik živi, če ne od svojega dela? (Je nenormalen pojav, če si mora iskati še drugačno zaposlitev!) In je razstava kulturna manifestacija.

V našem mestu prirejati razstavo ni lahka stvar. Umetnik mora plačati najemnino za razstavni prostor, kamor ima občinstvo prost pristop. Pri nas doma je plačala publika z vstopnino prispevek za najem in če je bila vstopnina večja, je je bil razstavljalec nekaj deležen. Tudi trgovske galerije niso zahtevale najemnin, le odstotke za prodano dela. Tukaj prideš v boljše salone težko na vrsto in še vse polno nevšečnosti je z razstavami, ki jih ne kaže naštevati. Zato je že sama priredba razstave pogumno dejanje, za katero zasluži Bara Remec priznanje in čestitke.

Razstava napravi zelo harmoničen vtis. Takoj začutiš močno, enovito osebnost, ki ustvarja samo to, kar je last njenih duševnosti in njenih dognanj. Tu ni nobenih negotovosti, nobenih plahih tipanj ali mučnih iskanj, najmanj kakih ženskih šibkosti. Bara Remec je našla svoj stil, ki gotovo ni končna formula-cija njenega umetniškega razvoja, ki pa je na njeni ustvarjalni poti trdno zgrajena faza, logično in dosledno izpeljana iz preteklosti in po svoji dognanosti trden temelj za bodočnost.

Slike so iz zadnjih štirih let. Nekoliko izven splošnega okvira padejo samo Bariloče št. 27, ne ker ne bi bile dobra slika — še prav odlična so —, ampak ker kažejo še sledove nekdanje slikarične slikovitosti, ki je bila še blizu optičnemu naturalizmu. A že tu je dobro čutiti, kam bo umetnica krenila. Čeprav so svetlobne in barvne živahnosti v sončni luči morale kar mrgetati pred očmi, jih je umetnica vendar reducirala za gotovo število, da je ustvarila monumentalnejšo panoramo brez vsiljivih podrobnosti.

Podobno je v veliki sliki Nahuel Huapi, le da je tu Remčeva v izbi barv drznejša. Kdor pa je enkrat videl tam na mestu ta za tisti kraj tako značilni vremenski, lučni in barvni pojav: pramene žarke iz za črnih oblakov, padajoče v ozkih črtah na jezersko gladino in na otoke, bo priznal upravičenost teh drznih barv, ki niso nič bolj temne kot pri kakšnem Karingerju pred 100 leti!

In če se omejimo danes na barvno plat Barine umetnosti, tem barvam vendar ne moremo odrekat reke zasidranosti v tleh, v pokrajini in jih označiti za goli idealizem. Lahko kdo trdi, da so pretirane, pa čemu ne bi bile? Ali niso bile pretirane Michelangelove mišice, mar ni bila pretirana polizanost romantičnih portretov? Barve teh krajin, ki so razstavljene, imajo vse svojo upravičenost v sestavi zemlje in v vremenskih okoliščinah. Tudi impresionisti bi najbrže našli iste ali podobne barve, le da bi jih razdrobili v sestavne dele. Bara Remec se vedno bolj izogiba podrobnosti in posploši barvo na velikih ploskvah. Abstrahira malenkosti, tudi malenkostne barvne pojave. Ohranja velike značilnosti.

To pa ni abstraktna umetnost. V pravo, brezpredmetno abstrakcijo le redko zaide. Služi ji pri teh delih za poživitev učinka, le kot pomagalo, kot n. pr. izpraskan črte na sliki Bandurias št. 5.

V letih pa, ki prihajajo, boste z veseljem ugotavljali, da vaši otroci še govore lepo slovensko morda prav zato, ker je tudi vaš mož vseskozi delal v skupnosti za skupnost.

Večina slik je iz jezerskih pokrajin v južnih, vzhodnih Andih. Nekaj jih je iz Bariloče, letošnje pa iz San Martina de los Andes in ondote okolice. Remčeve pa ne zanimajo samo krajine, ampak tudi ondotni ljudje. V prejšnjih letih je to zanimanje veljalo bolj celotnostnim pojavom v krajinah, letos v San Martinu pa tudi individualnim obraznim značilnostim ondotnih Indijancev. In spet lahko ugotovimo zlasti pri Indijancih v čol-

Maša za padle poljske žrtve v Poznanju

Združenje Poljakov v Argentini je naročilo sv. mašo za vse žrtve, padle za svobodo poljskega naroda v zadnjih dogodkih v starodavnem poljskem mestu Poznanj. Sv. maša je bila v nedeljo dne 8. julija v cerkvi Santísimo Sacramento v Buenos Airesu.

Vabilu Odbora Združenja Poljakov v Argentini se je odzvalo izredno veliko število na področju Vel. Buenos Airesa živečih Poljakov, pa tudi ostali narodi, ki morajo živeti pod komunističnim nasiljem v državah za železno zaveso, so bili zastopani po svojih predstavnikih. Tako so Društvo Slovencev zastopali predsednik g. ing. Albin Mozetič, tajnik g. France Pernišek, odbornik g. Emil Cof, Svobodno Slovenijo g. Joško Kroselj, Slov. kult. akcijo pa g. dr. Tine Debeljak.

Sv. maša je bila napovedana za enajsto uro dopoldne. Že mnogo pred tem so Poljaki in predstavniki drugih emigrant-skih skupin v Argentini napolnili prostorno spodnjo cerkev. Neposredno pred začetkom sv. opravila se je pred glavni oltar postavila vrsta poljskih fantičev in deklet v slokovitih narodnih nošah, za njimi so pa bili nosilci zastav raznih poljskih društev, ki so bile zavite v črtno. Pred glavnim oltarjem je bil postavljen tudi velik venec, ki so ga po končani maši položili na spomenik Osvoboditelju grahu San Martinu.

Sv. mašo je daroval direktor poljskih duhovnikov v Argentini Rev. prof. Michalik, pridigo v poljskem jeziku je imel Rev. Gurny, v kasteljanščini pa župnik župnije Santísimo Sacramento. Rev. Gurny je na evangelijske besede navezal trpljenje poljskega naroda pod komunisti, na neprestano preganjanje, na številne žrtve, ki jih znova ta junaški in svobodoljubni narod doprinaša ne samo za svojo svobodo, temveč tudi za svobodo ostalih narodov kot prvi narod, ki je pod neprestanim udarom brezbožnega komunizma. Izrazil je vero v zmago dobrega nad zlim in v vstajenje poljskega naroda in v svobodo sedaj tako preganjane kat. cerkve ter v srečnejše življenje naroda, ki v obupu sega po

Delegacija CDUCE na obisku v Argentini

Delegacija Krščansko - demokratske zveze za Srednjo Evropo je po obisku raznih južnoameriških držav prispela tudi v Argentino. V dneh 7, 8. in 9. se je udeležila prvega Agrarnega kongresa argentinske Krščansko - demokratske stranke v Rosario. Delegacija je vodil predsednik Izvršnega odbora Krščansko - demokratske zveze za Srednjo Evropo g. prof. Adolf Prochaska, v njej so pa še bili biv. narodna poslanca Krščansko - demokratskih strank Litvanec prof. Antanas Trinakas in Madžar Dr. Tibor Horany ter generalni tajnik mladinske organizacije CDUCE Poljak Stanislav Gebhardt.

Po vrnitvi iz Rosaria so člani delega-

nu št. 23, kako abstrahiranje detajlov okrepi pravi izraz — če ga zna umetnik zajeti!

Velik obisk, zlasti prvi večer, je dal tej prireditvi res značaj kulturne manifestacije; ustvarjen je spet večji stik med umetnico in občinstvom, in tudi kritika se oglašja. Razstava je odprta še dva dni, a tudi potem si še vsakdo lahko omisli nakup umetnine. Razstava ima namreč tudi ta namen in slovensko stanovanje je res lepo in slovensko le, če so v njem slovenske umetnine. M.M.

takih rešitvah, kot so bili tragični dogodki v Poznanju. Zato apelira za ves svobodoljubni in verni svet, naj stori vse, da skrajša nezno trpljenje narodov pod komunizmom.

Župnik župnije Santísimo Sacramento je imel prav tako ognjevit govor v kasteljanščini. Govoril je o preganjanju kat. Cerkve v državah, ki so jih podjarmili komunisti. V imenu argentinskih katoličanov izreka priznanje in zahvalo junaškemu poljskemu narodu za vse žrtve, ki jih je doprinesel v zgodovini in ki jih še neprestano doprinaša tudi v sedanjem času ne samo za svojo svobodo, ampak tudi za svobodo in obrambo vsega civiliziranega sveta.

Med sveto mašo je bilo delno mogoče ljudsko petje, delno so pa peli člani poljskega pevskega zbora Chopin.

Po sv. maši je Rev. prof. Michalik opravil ob asistenci več poljskih duhovnikov molitve "Reši me" za vse žrtve, ki so v zadnjih tragičnih dogodkih padle v Poznanju pod kroglami komunističnih krvnikov in nasilnikov.

Nato se je izpred cerkve razvil mogočen sprevod na Trg San Martin. Na čelu sprevoda so bile zastave raznih poljskih društev, nato sta po dva poljska akademika nosila velik venec ter ga položila na spomenik Grala San Martina, ki v bronu s tega mesta simbolizira svobodo argentinskega naroda. Prav tako so poljski akademiki nosili dva velika napis. Na prvem je bilo napisano: "Poljska mladina zahteva svobodo Poljske", na drugem pa: "Protestiramo proti preganjanju in komunističnemu nasilju v Poznanju".

Vsem udeležencem maše za poljske žrtve v Poznanju so odborniki Združenja Poljakov dali spominske znake, poljski akademiki so pa delili med domačine letake, v katerih je bilo popisano trpljenje poljskega naroda pod komunisti. V enem takem letaku poljska mladina z geslom "Za Vašo in našo svobodo" naglašja, da poljski revolucionarji v svojih naporih za obrambo potrebujejo in prosijo za pomoč svobodnih narodov.

cije Krščanske demokratske zveze za Srednjo Evropo prisostvovali v Buenos Airesu veličastni vojaški parad. Ob šesti uri zvečer tega dne so imeli v City hotelu v Bs. Airesu sestanek z delegacijo SLS v Argentini: gg. Milošem Staretom, Rudolfom Smersujem in dr. Francem Bajlecom. Z njimi so ostali v daljšem prisrčnem razgovoru. Ob osmi uri zvečer je imel predsednik delegacije g. prof. Adolf Prochaska razgovor s člani vodstva argentinske Krščansko - demokratske stranke.

V torek zjutraj je delegacija CDUCE zapustila Bs. Aires in odpotovala v Rio de Janeiro.

BRALI SMO...

JEŽEV SLUČAJ

Pod tem naslovom in podnaslovom "Dva urednika — Herojstvo Slavka Uršiča in klavarna nenačelnost dr. Ježa" je tržaška "Demokracija" v štev. 19, objavila dopis svojega bralca D. Z. V njem pravi, da je v istem listu nedavno z zanimanjem bral dopis, v katerem je nekdo primerjal slovenske kapitulantske komunistične sopotnike na Primorskem z junaškim bralnicem Alcazarja, ki ni maral kloniti, čeprav je s tem žrtvoval svojega sina in je tvegati tudi lastno glavo.

Po tem uvodu pisec članka ugotavlja naslednje:

"Takšne junake spoštuje vsak, pa naj gre za nasprotnika ali zaveznika, kajti junaštvo in načelnost sta nekaj, pred čemer se pošten človek vedno odkrije. Tudi načelni in prepričani komunisti mi vzbujajo spoštovanje, medtem ko čutim do vseh političnih glist, ki ščudirajo samo, kako bi primernejše krivile hrbtenico, kvečjemu gnus.

In prav Vaš tednik je imel v osehah dveh svojih odgovornih urednikov dva takšna primera.

ARGENTINA

Predsednik Aramburu napovedal volitve ustavnih oblasti

Na tovariški večerji pred praznikom neodvisnosti je imel predsednik gral Aramburu važen govor. Je bila to poslana osvobodilne revolucije, naslovljena na vse Argentince brez razlike na njihovo ideološko opredelitev ter na njihov socialni položaj. Je bila glas oboroženih sil — kot je dejal predsednik, ki daje obračun o dosedanjem delu, izraža zaskrbljenost nad gotovimi dogodki in kaže smernice v bodočnost. Pred sabo ima samo en cilj: izpolnitev s krvjo pisanih in s častjo zapečatenih pogodb.

V nad. izvajanjih je predsednik omenjal vlogo oboroženih sil v zadnji osvobodilni revoluciji ter delo vlade, ki je iz te revolucije izšla. Naglašja, da je ta vlada v političnem pogledu nepristranska. Njena naloga je ustvariti tako stanje, da bo v danem trenutku lahko res prišla prava volja naroda do izraza. Zato bo vlada odločno preprečila vsak poskus, ki bi šel za tem, da ljudje ne bi mogli svobodno izraziti svojega mnenja. Svoboda bo v polni meri zagotovljena za vse in to tudi v predvolilni dobi. Za vedno bodo odstranjene razne sleparske mahinacije. Tu pa predsednik naglašja, da se sleparije lahko začnejo že v samih strankah. Zato pozdravlja politično debato ter notranjo kritiko. Na ta način bo demokracija res prišla do vlade same ter bo zagotovila duhovno in materialno rast republike.

Govorec o socialnih dolžnostih in pravicah je predsednik naglašal, da bo v tem pogledu treba še mnogo storiti. Ne zadošča samo delo vlade, ampak je potrebno sodelovanje vseh ljudi. Se pravi: Osvobodilna revolucija ni bila izvršena zato, da bi dala svobodo enemu sloju na škodo drugih. Pravilno stališče v demokraciji je tisto, da ima tisti, ki ima večjo oblast ter večje možnosti tudi večje dolžnosti. Predsednik tu z obžalovanjem ugotavlja, da je dosti takih, ki svoje odgovornosti na položajih, ki jih zavzemajo ne razumejo. Zato vlada z zaskrbljenostjo ugotavlja izigravanje zakonskih predpisov za zaščito delovnega sloja s strani nekaterih delodajalcev. Tu predsednik odločno ponavlja, da revolucija hoče doseči socialno ravnotežje, t. j. humanizirati hoče kapital in imeti hoče odgovorne delodajalce in delavce. Vsak naj dobi svoje. In naj bi postala resnica želja, da bi v tej deželi sinovi delavcev mogli postati tudi lastniki tovarn.

Glede plač je gral Aramburu dejal, da o tem, da je delavcu potrebna minimalna plača, ne more biti debate. Treba pa je ločiti med sposobnim in vestnim delavcem, ki se vedno bolj spopolnjuje v svoji stroki ter med delavcem, ki za delo ne kaže prevelikega ali pa sploh nobenega zanimanja. Zato je pravično, da prvi delavec dobi za svoje delo večjo plačo. Povedal je tudi, da bo vlada obdržala nadzorstvo nad cenami.

V nadaljnjih izvajanjih je omenjal priprave za volitve v sindikalnih organizacijah (Nadaljevanje na 3. strani)

bil svoj nekdanji ogenj, in kar ga je držalo pokonci, očitno ni bilo Ježovo pero. Tudi to je splošno znano. Toda bil je vendarle odgovorni urednik. In tudi če ste ga vzeli k sebi iz usmiljenja, vidite zdaj, koga ste redili: predsedal je na komunistično listo za občino Devin-Nabrežina! Bilo mi je kot bi me nekdo s kolom po glavi. Veliko političnih saltov-mortalov sem že videl, takšnega pa še zlepa ne. Pri vsem sem pa koncem koncev le imel zadoščenje: možakar se je pokazal prav takšen kot sem svoječlasno bil prepričan, da se bo. Le precej dolgo je trajalo. Zdaj tudi razumem, zakaj že poldrugo leto ni več urednik "Demokracije".

Tako so "Demokraciji" komunisti dejansko ugrabili dva urednika. Eden je svoje ime zapisal z zlatimi črkami v našo politično zgodovino in bo živ el večno, pa čeprav je končal v komunistični ječi ali celo pod komunističnimi kroglami. Drugi, ki je pristal v komunističnem obljemu in na komunistični listi, je pa sicer vedno živ in celo menda uči našo mladino (najbrž svoje nenačelnosti!), toda za vse poštene in nekaj vredne ljudi je moralno mrtev. Ni ga več, ne kot človeka, ne kot moža.

Takšna je moja misel. Mislim pa, da bi morali o tem tudi Vi kaj povedati, da ne bi ljudje mislili, da so komunisti z Ježem zares dobili človeka, ki nekaj pomeni in nekaj šteje.

Pod ta članek je uredništvo "Demokracije" zapisalo, da "zaenkrat objavlja samo dopis, ki ga je sprejelo". Ob ljubljia pa, da se bo "zaradi pomanjkanja prostora in nujnejših zadev, ki imajo prednost, na slučaj dr. Janka Ježa povrnilo enkrat prihodnjič."

Novice iz Slovenije

V Zadru so nedavno zborovali bibliotekarji in knjižničarji iz vseh republik v Jugoslaviji. Bilo jih je 460. Za predsednika Zveze bibliotekarjev Jugoslavije je bil izvoljen dr. Mirko Rupel, upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane. Na kongresu je imel med drugim predavanje o zaščiti knjig ter konzerviranju in restavriranju starih tiskov in rokopisov prof. Alfonz Gspan iz Ljubljane. Udeleženci kongresa so se zavzemali tudi za čimprejše izdaje zakonov o ljudskih knjižnicah.

Kult. prosvetno društvo. Slovenski dom v Zagrebu je priredil proslavo 100. letnice Aškerčevega rojstva. O Aškercu je predaval vseuč. prof. dr. Fran Petre. Na sporedu so bile tudi recitacije Aškerčevih najboljših pesnitev. Drugi del večera je bil posvečen zaključni proslavi 10. letnice obstoja dramske sekcije "Slovenskega doma", ki jo vodi znani gled. igralec in režiser Hinko Nučič.

V založbi Slov. knjižnega zavoda je v Zdravstveni knjižnici izšla knjiga dr. Leopolda Ješeta "Okoli in vid". V njej je priznani slovenski okulist na poljuden način opisal glavne očesne hibe in bolezni. Isti pisec je doslej že napisal "Oftalmologijo", učno knjigo za medicince in zdravnike ter "Okulistiko", učbenik za srednji medicinski stalež.

V Jugoslaviji je pred kratkim gostoval sloviti sovjetski Hudožestveni teater. S predstavami Čehovljevih "Treh sester" in Tolstojevih "Sadov prosvete" je nastopil v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Skoplju.

Na konferenci Zveze komunistov v Zagrebu so se vodilni zagrebški komunisti pritoževali nad vdorom "malomeščanske miselnosti" v razna področja

"družbenega in kulturnega življenja v Zagrebu". Članom kom. stranke vodstvo tudi zamerja, da "ne reagirajo dovolj ostro na razne negativne pojave".

Na območju ormoške občine že več let razsaja med govejo živino metiljavost, ki povzroča veliko škodo. V času, ko je letos ta bolezen najbolj razsajala, živinozdravnik v Ormožu kar dva meseca ni mogel od nikoder dobiti uspešnega cepiva proti tej bolezni protumetila.

"Deutsch von A bis Z", s tem naslovom in podnaslov "Nemščina za vsakdanjo rabo na potovanju in doma" sta dr. Karel Karlin in Manca Storova izdala dober priročnik za nemščino.

Dr. Milko Gaber, sodnik Vrhovnega sodišča LRS je v Ljubljani nedavno slavno slavil 70 letnico svojega rojstva.

Akad. slikar Anton Gojmir Kos je ob 60 letnici svojega življenja in 35. letnici umetniškega delovanja dobil odlikovanje reda Zasluge za narod I. stopnje.

Na Dolenjskem se medvedje stalno združujejo na Brezovi rebri in v Rogu. Nedavno se je pa ta mrcina priklatlila tudi v Podgrad ter je napadla močnega junca.

V Ptujju nameravajo prirediti od 25. avgusta do 5. septembra kmečki festival. Združen bo z okrajno gospodarsko razstavo.

V Rušah pri Mariboru so pred kratkim tamošnji planinci proslavili 55 letnico ustanovitve Planinskega društva v Rušah. To društvo je leta 1907 postavilo pri Sv. Arehu na Pohorju planinsko kočjo, ki je bila med vojno požgana. Nov planinski dom so na istem mestu postavili leta 1946 ter so ga po ustanovitelju Planinskega društva v Rušah Davorinu Lesjaku imenovali "Tineto dom".

ARGENTINA

(Nadaljevanje z 2. strani)

cijah. Omenil je, da so preizkave po raznih organizacijah zaključene. Tisti, ki so zagrešili kake nepravilnosti, bodo odgovorjali po zakonu, vsi ostali bodo pa uživali pri volitvah v sindikalnih organizacijah popolno svobodo in vse pravice.

V zaključnih izjavanjih je predsednik gral. Aramburu naslovil v imenu obojroženih sil na vse Argentine prošnjro, naj bi bili edini, naj bi jih združilo to, kar je vsem skupno in kar je trajno in s pogledom v bodočnost ne pa v preteklost, ki se vrtni več ne more. Vlada do osvobodilne revolucije hoče doseči do edinstvo in z njim mir, ki je tako potreben, da bi vlada mogla srečno dokončati demokratsko obnovo in republiko zagotoviti vlado svobode, bratstva in dostojanstva. Tako bo pa tudi nastopil čas, ko bodo državljani pozvani, da sami odločijo o svoji usodi.

Kajti vlada osvobodilne revolucije je odločena:

1. Razpisati splošne volitve v zadnjih treh mesecih leta 1957. t. j. v času, do katerega bodo dogotovljeni novi volilni imeniki in sicer za izvolitev državnih, provincijskih in občinskih oblasti, vključ-

no članov občinskega odbora zvezne prestolnice.

2. Uzakoniti zakonske predpise o političnih strankah. Osnovna določila tega zakona je že objavil nacionalni posvetovalni odbor. Po tem zakonu bo dovoljeno ustanavljanje novih demokratskih političnih strank, ki bodo tudi odobrene.

3. Pripraviti nov volilni zakon, ki bo nadomestil instrumente za sleparije, ki jih je ustvaril prejšnji režim za svojo korist, in

4. Razmišljati o možnosti sklicanja ustavodajne skupščine zaradi spremembe državne ustave iz leta 1853.

Glede novega volilnega zakona in možnosti sklicanja ustavodajne skupščine predsednik želi vsestransko javno debato.

Svoj govor je pa gral. Aramburu zaključil z besedami, da je sedaj na mestu ponoviti to, kar je bilo že povedano: Do tedaj, ko se bodo izvršile napovedane odločitve vlade naj narod zna čakati v svoji lastni šoli demokracije, politične stranke naj se znajo usmerjati same v demokraciji in druge v demokracijo, vsi ljudje pa naj znajo ceniti svojo vrednost v demokraciji. Končno je ponovil, da člani vlade osvobodilne revolucije in vse vojaške osebnosti pri prihodnjih volitvah ne bodo kandidirali.

Za jug. generalnega konzula v Celovcu je imenovan dosed. šef Urada za zveze v Celovcu Dušan Bravničar. Njegovo uradno področje obsega poleg Koroške še Tirolsko in Vorarlberško.

Umrli so v Ljubljani: Dr. Janko Polec, redni član Slov. akademije znanosti in umetnosti ter redni univ. prof. v p., Marija Bajec, roj. Jamnik, vdova po vlakovodji, Marija Oblak, Marjana Ovičaj, Ivank Wabra, roj. Kisovic, Janez Čepon, pečarski mojster, Emilija Trelec, upok., Janez Krek, Ivanka Pobeška, Jeanette Foedransperg, roj. Knific, prof. solo petja na drž. glasb. akademiji v p., Elizabeta Jančar, roj. Kocbek, Franciška Cvern, upok. Tob. tov. in Pavel

Slovenci v Argentini

BUENOS AIRES

Peti kulturni večer SKA

v soboto 7. julija ob sedmi uri zvečer je imel na sporedu predavanje g. Marjana Marolta o kiparju Francetu Goršetu. Malo je predavatelj ali pisatelj, ki bi uživali pri poslušalcih in bralcih tolikšno priljubljenost, kakor jo uživa Marjan Marolt. O katerikoli stvari govori ali piše, je njegova stvaritev tako pristna in naravna, da poslušalca ali bralca nehoti priklene. Prav posebno pa je Marjan Marolt zanimiv, kadar predava ali piše o svoji najljubši stroki, to je o likovni umetnosti. Na tem kulturnem večeru je prevzel nalogo prikazati kiparja Franceta Goršeta kot človeka in umetnika. Kot človeka nam ga je orisal lepo z nekaterimi značilnimi potezami. Goršetu umetniku pa je dal prvenstvo med slovenskimi živečimi kiparji ne le v izseljenstvu, ampak tudi v domovini. Pri karakteriziranju njegove umetniške poti in ocenjevanju njegovih del je navajal ocene dr. Rajka Ložarja in čital odlomke pisem, ki mu jih je pisal kipar. Vse to pa je prepletel s svojim širokim znanjem iz polja likovne umetnosti, kakor tudi dobrim poznanjem posameznih del Goršeta in njegove umetniške rasti.

Predavanje je trajalo več kot polurugo uro, kar so poslušalci, ki so napolnili predavalnico, ugotovili šele, ko so na koncu pogledali na uro in se predavatelju Marjanu Maroltu toplo zahvalili.

Nekateri tehnični nedostatki pri projiciranju slik kiparjevih del niso bistveno motili predavanja.

M. P.

Smrt ge Slave Kremžar in gdč. Milice Abram

Slov. skupnost na področju Vel. Bs. Airesa je v nedeljo, 7. t. m. v dopoldanskih urah globoko pretresla novica o žalostnem dogodku v Kremžarjevem domu v Hurlinghamu. Tega dne zjutraj je Marko, sin pok. Franceta Kremžarja, našel v sobi mrtvi svojo mamo go Slavico Kremžar, roj. Abram in tetko gdč. Milico Abram.

Sklepajo, da je do njune smrti prišlo takole:

Pok. gdč. Milica Abram je bolehalo že dalj časa na srcu. Zdravnik je bil pred

PORAVNAJTE NAROČNINO SVOBODNE SLOVENIJE! Prispevajte v tiskovni sklad

Kunstek v Mariboru, Julija Tramšak, roj. Šteh, pos. in trgovka na Jesenicah, Ignac Glavan, strugar v Stični, Jožefa Jelen, roj. Kralj v Štepanji vasi, Jože Cergolj, pos. v Dravljah, Jernej Hribar v Polju, Neža Štular, roj. Pesjak, vdova po lesnem trgovcu na Prezrenjah pri Podnartu, Ivan Marinč v Ribnici, Meri Mazi, roj. Korošec v Velikih Blokah, Ana Mravljak, roj. Proje v Vuzeu, Stefanija Regoršek, roj. Naglič, v Vojniku, Franc Krusič, trg. poslovođa v p. v Celju, Valentin Pavli, pos. v Domžalah, Ljudmila Jamnik, roj. Bajec, šol. uprav. v p. Sentvidu, Franc Povše, žel. p. v Štepanji vasi in Marija Urbančič, roj. Kopal v Dol. Logatcu.

časom opozoril, da je njena bolezen tako huda, da se je bati kapi. To se je verjetno tudi zgodilo v noči od sobote na nedeljo. Ko ji je njena sestra pok. ga Kremžarjeva, kot navadno, v nedeljo jutraj prinesla v sobo petrolejsko pečico in jo našla mrtvo, jo je pogled na mrtvo sestro tako presunil, da se je ob njeni postelji onesvestila. Med tem se je v pečici zmanjšal zračni pritisk. Pričela se je kaditi in je napolnila sobo z dimom. Tako jo je našel nekaj ur nato sin Marko. Hitro je sklical sosedo, ki so poskrbeli, da je prišel zdravnik. Ta je odredil prevoz nezavestne ge Slave Kremžarjeve v bolnišnico Haedo, kjer so zdravniki ugotovili, da je vsaka pomoč izključena.

V nedeljo proti večeru so pok. go Kremžarjevo prepeljali iz bolnišnice Haedo nazaj na njen dom in jo položili na mrtvaški oder poleg njene sestre Milice. Sem so ju hodili kropit sosedje, prijatelji ter znanci Kremžarjeve družine ter izrekat sožalje hudo prizadetemu Marku Kremžarju, ki je pred dvema letoma izgubil očeta, sedaj pa še mater in teto.

Pogreb pok. ge. Kremžarjeve in njene sestre Milice Abram je bil v ponedeljek 9. t. m. opoldne. Molitve za umrli je pred njunim domom izmolil g. direktor Anton Orehar ob asistenci g. dr. Alojzija Starca, nato se je pa pogrebni sprevod pomikal na mestno pokopališče v Moron. Tu je g. direktor Orehar opravil pogrebne obrede ter je obema v slovo spregovoril tudi poslovilne besede.

Hudo prizadetemu Marku Kremžarju izrekamo iskreno sožalje, rajni pa naj počivata v miru.

OSEBNE NOVICE

† Luka Milharčič. Iz Selc pri št. Petru na Krašu je prišlo žalostno sporočilo o smrti uglednega posestnika g. Luke Milharčiča. Rajni je dočkal lepo starost 74 let ter je umrl dne 25. junija 1956. K zadnjemu počitku so ga položili na pokopališču v Slavini pri Postojni. Za rajnim žaluje v Argentini njegov sin g. Luka Milharčič z družino, v domovini pa žena Marija z troci in njihovimi družinami. Vsem izrekamo iskreno sožalje, rajni pa naj počiva v miru!

SAN MARTIN

Družabna prirediteljske Slovenske besede, ki je bila v soboto 30. junija v Santos Lugares, je lepo uspela. Kljub slabemu vremenu se je v obširnih in prijaznih

Vsak teden ena

OJ TA SOVDAŠKI BOBEN...

Oj ta sovdaški boben,
ta bo moj ta velki zvon.
Oj ta mi bo zazvonil,
kadar jaz umrl bom.
Bim bom, bim bom...

Oj ta sovdaška sablja,
ta bo moja svetla luč.
Oj ta mi bo svetila,
kadar jaz umrl bom.
Bim bom, bim bom...

In ti gorenjski fantje,
bodo pokopali me,
vsi bodo me spremili
na zelene travnike.
Bim bom, bim bom...

ROMAN "PESEM O BERNARDKI"

ki ga je napisal slavni pisatelj Franc Werfel bo kmalu začel izhajati kot podlistek v "Svobodni Sloveniji" v prevodu pisatelj Karla Mauserja.

Prikrat je "Pesem o Bernardki" izdala l. 1941 stockholmska založba Bermann-Fischer že nekaj mesecev po prihodu pisatelja Franza Werfla v USA. Angleško verzijo v prevodu Ludwiga Lewisohna je izdala Viking Press v New Yorku aprila 1942. Ta izdaja je doživela svoj dvajseti ponatis junija 1946. Leta 1942 sta ameriška Book-of-the-Month Club in Parvulis Book Club izbrala to knjigo za svoje razpečevanje. Izvlečki iz knjige so izšli v Commonwealthu in v Ladies' Home Journalu v marcu 1943. Prevodena je bila na šest jezikov, slovenski je sedmi. Med vojno so jo v veliki nakladi delili med ameriško vojaštvo, v izdaji Armed Services. Sloves knjige se je še povečal leta 1944, ko je filmska družba 20th Century Fox po njej izdelala film z Jennifer Jones v glavni vlogi, in ko jo je Dramatic Publishing Co. izdala v dramski priredbi.

Naročite takoj "Svobodno Slovenijo", da boste mogli brati ta čudovito lepi roman. V knjigi v slovenskem prevodu ne bo izšel, ker je založba dala lastništvu Svobodne Slovenije dovoljenje le za ponatis v listu.

prostorih športnega kluba Excelsior zbralo nad 300 rojakov in rojakin, da pokramljajo med seboj ter se po naporu delu malo oddahnejo ter povesele. Sodeloval je slov. orkester Harmony Jazz, ki je izvrstno igral vesele in poskočne pesmi, stare in moderne. Med odmorji sta nastopila gdč. Godčeva s harmoniko in g. Kočevsar s kitaro in z orglicami. Oba sta žela živahno priznanje. Srečolov je bil bogat. Bilo je nekaj originalnih slikarskih del, dalje patentirana iznajdba g. Žirovnika za snajženje tal, avtomatični likalniki itd. Udeleženci prireditve so bili zadovoljni, da so lahko v res prijetnem razpoloženju prebili nekaj ur.

Ali imaš denar in bi ga posodil na hipoteko? Hipotekarna posojila posreduje PROMET S.R.L. — 25 de Mayo 533/39, CAPITAL. T. E. 31-6435.

LOUIS DE WOHL

(64)

Zemlja je ostala za nami

"C. B." je dejal, "tali vam nisem napovedoval, da bo prišel veliki dan, dan zmage? Zdaj je napočil, a drugače, čisto drugače, kakor ste si vi to zamišljali. In moji prijatelji Brandeis, Cary in Miss Armitage — ker pač ladje Argo niso dovolj dobro čuvali, je to morda še najboljša rešitev. Jaz bom..."

Pranu ga je prekinil: "Zemljam Marmon visokemu svetu Tri-Fanu ni ničesar povedal o tem, da je zemlja že odrešena".

Marmon se je široko zasmel: "Prav lahko si mislim, kakšne čudovite pravljice so vam natvezli. Razumni ljudje nič več na dajo na take stvari, in to mi lahko verjamete."

"Če bi reš tako bilo", je ostro dejal Pranu, "potem je vaša inteligentnost zastrupljena in se je morate znebiti čim prej mogoče."

Marmon se je spet zasmel: "Pranu ne pozna ljudi tako, kakor jih poznam jaz. Prepevajo kar se da sladko, ravna jo pa drugače. Govore o čudovitih stvarih, ki se blešče kakor zvezde na nebu, obnašajo pa se kakor divje zveri!" Ves se je zbral ob teh besedah in nadaljeval: "Jaz vam ne bom prepeval sladkih pesmi in tudi ne pravil pripovedk, pač pa bom navajal samo dej-

stva. Govorim namreč o stvareh tako, kakor so, ne pa, kakor si jih želim. Dejstvo je med drugim, da sta zemljana Cary in Brandeis skočila drug na drugega kakor divji zveri, dejstvo je, da se države velikani spopadajo med seboj, hoteč raztrgati ena druge kakor divje zveri. Samo vprašaj tele zemljane tukaj, ali morda to ni res. Ne bodo mogli zanikati. Vprašaj jih nadalje — vprašaj onega velikega moža tamkaj s temnimi očmi, ali ni morda dal zgraditi v svojih tovarnah posebno vseмирsko ladjo, da bo odletela na Fanu, kjer naj poizve, ali je tamkaj dovolj bogastva, ki bi si ga bilo vredno prilastiti. Takšni so, ti odrešenci, o katerih so vam verjetno pripovedovali kopico stvari; ti najljubši otroci Ama, kakor se sami sebe nazivajo v klavrnem ponosu. Eden največjih zemljanov, kar jih je sploh kdaj živel, je dejal: Prav iz srca rad bi verjel v vašega Odrešenika — ako bi na vaših obrazih mogel razbrati vtis odrešenosti."

"Ime temu človeku je bilo Friedrich Nietzsche", je dejal Chris, "in Nietzsche je korčal nor."

Marmon ga je pogledal, kakor bi strele letele iz njegovih oči: "Potujoči pridigar je spet govoril, se mi zdi," je pi-

kro pripomnil. "Pigmeji, pritlikavci, ali res verjamete, da me boste mogli zadržati? Ali morete zanikati, da nisem govoril resnice? Pri vsem, kar vam je sveto, odgovorite mi!"

"Res je, da mnogo ljudi ne ravna prav," je dejal Chris' "Res je, da nam grozi vojna nevarnost. Res je, da smo odšli v ekspedicijo na Mars in pri tem mislili na koristi, predvsem seveda na obogatitev našega znanja in šele potem stvarnih dobrin. Res je, da je prišlo med Brandeisom in menoj do spopada, v katerem sem bil ranjen. Je pa tudi res, da je bil zemljan Marmon tisti, ki je sprožil spopad med nama dvema."

V tem je povzel besedo Brandeis: "Cary pri vsej stvari sploh ni nič kriv, kajti Marmon je poskušal pregovoriti mene, da bi Caryja ubil."

Končno se je oglašil C. B.: "Organiziral sem ekspedicijo, ker me je k temu pregovoril Marmon. Tedaj še nisem vedel, da na vašem planetu žive razumna bitja. To je samo ugotovitev, ne pa kako opravičilo, do katerega ne čutim nikake potrebe. In prebivalce drugega planeta ne morem sprejeti kot sodnike našega ravnanja."

"Noben zemljan nam ne more biti sodnik," je vzkliknil Chris. "In tudi Fanudu niso naši sodniki, ampak naši bratje. Zato se moramo potruditi, da se bomo med seboj razumeli."

"Pranu, je spregovoril Marmon z nasmeškom na ustih, da je vse zemljane

obšel mrzel strah," prva dva brata na zemlji sta se imenovala Kaj in Abel. Vprašaj torej te ljudi, kaj se je z obema zgodilo?"

"Kaj in ubil Abela", je priznal Chris, "ubil iz zavisti, ker je bila Amu vseč Abelaova daritev, Kajnova pa ne. Kaj in je podlegel prišepetavanju Am-ba Om-bala, prav tako kakor Am-ba Om-bal, živeč v Marmonu, upa, da bo pregovoril Pranju s Tri-Fanu-Oma. Kajti če bo prekršena Amova postava, bo triumfiral Am-ba Om-bal. Postava pa se glasi: Prepustite planet Tri-barka samemu sebi. Zemljan Marmon in Am-ba Om-bal v njem pa hočeta, da bi tudi Fanudu padli, kakor smo padli mi."

"Zemljan Cary", je dejal Marmon, "je moral priznati, da sem govoril resnico: vojna grozi zemlji. To pot pa so zemljani v posesti takšnega orožja, ki ne ogroža samo obstoj njihovega lastnega planeta, ampak tudi Fanuja in drugih zvezd Am-Tri sistema. Ako se Fanudu ne bodo odločili za poseg, potem bo vsa krivda na njih za vse, kar se bo na zemlji zgodilo. Kdo potem hoče napraviti Fanudu za krive: jaz ali pa tile zemljani tukaj?"

Chris je prebledel, kajti Pranov obraz je postal zagoneten. Marmon je bil sila sposoben dialektik; v njem je bila nakopičena še vsa neizmerna inteligentnost bitja, ki ga je obvladovalo. Kako so sploh mogli upati, da bi ga premagali? "Skušnjava je prišla nad vas prav ta-

ko kakor nad nas," je povzel besedo Chris. "Molim pa, da bi se je Pranu znal zoperstaviti. Molim zato, da bi Pranu spoznal, zakaj gre: izpolniti voljo Amova, pa čeprav se lastna volja temu upira. Ne storiti potemtakem tega, kar bi radi, pač pa, kar je ukazal Am."

"Pranu," je zaklical Marmon, "planet Barka leži pred tvojimi nogami in čaka na osvoboditev. Ne odlašaj nič več, ne poslušaj več teh ubogih oseb, da pa po velje, in od te ure naprej bo tvoje ime prav tako nesmrtno kakor Amovo!"

"Kača pa, ki je bila Am-ba Om-bal, je spregovorila: Jejta od drevesa in bosta kakor Am," je zaklical Chris. "Postava pa se glasi: 'Prepustite planet Barka samemu sebi.'"

"Postava je mrtva", je rohnal Marmon, "in če bi še veljala, bi bila tudi že prelomljena, kajti stošestdeset vseмирskih ladij plove proti zemlji. — Prepozno je!"

"V Fanu'evi roki je prepovedani sadož — a roka še ni prišla do ust" je poudaril Chris. "Ni še prepozno!"

Maksina si je pritiskala obe roki na srce, kajti vsa prestrašena je opazovala Marmonove oči, ki so v strahoviti napetosti bile uperjene v pernato obličje Pranuja.

Pranu je globoko zajel sapo. "Ne bo se zgodila moja volja", je dejal in globoki orgelski glas je trepetal v naporu, "ampak Amova. Vrnili se bomo na Fanu."

Slovenske mladinske organizacije in njih spominska proslava

To, kar bi bilo že pred leti potrebno, se je letos uresničilo: spomin mrtvih in pobitih protikomunističnih borcev, predvsem slovenskih domobrancev, je združil vse naše glavne mladinske organizacije, ki v širši javnosti delujejo: vsakoletni spominski proslavi, ki sta jo za mladino prirejali SDO in SFZ, se je pridružil tudi Slovenski mladinski dom. Prav je tako, kajti s tem je tudi naša mladina dokazala, da je domobranska misel v njej prav tako čista in nepopačena kot je bila v domobrancih samih: razdeljeni v različne čete in bataljone, na različnih položajih in postojankah, ljudje z različnimi mnenji in idejami, so bili vedno bratje, nikdar v borbi med samimi seboj, z enim samim jasnim in končnim ciljem: narod in svoboda! Slovenska mladina stopa na isto pot: z različnimi sredstvi, na različne načine skuša doseči isti cilj: ohraniti svojo narodnost, svojo poštenost, svojo vero.

Proslava te naše združene mladine je bila dne 8. julija ob 17,30 v dvorani župnišča Moron. Navzočih je bilo okrog 300 ljudi.

O prireditvi sami pa bi povedal tole: taka spominska proslava je vsako leto samo enkrat. Zato mora biti vedno na višini, kajti spomin na naše mrtve brate mora biti važnejši kot pa ostale stvari dnevne vrednosti. Za tako prireditev je treba več ljubezni in več priprave kot pa za športno tekmo ali družabno popoldne. Zdi se mi, da to pot naše organizacije niso povsem izpolnile svoje

dolžnosti, kajti spored, ki je bil lep, bi bil lahko bolj izvajen.

Dobre točke so bile: simbolične vaje fantov in deklet in pa — govor. Bivši domobranski častnik g. Bitenc Stane je v svojem kratkem, a jasnem in klenem govoru prikazal potrebo in nujnost Slovenskega Domobranstva, njegovo upravičenost in nerazumevanje veselih, ki so nato našo narodno vojsko prodale v smrt. S toplo besedo se je spominjal svojih bojnih tovarišev-domobrancev in poudaril, da je vsak spomin nanje podživiljenje njih borbe in njih tragedije. Ta govor in pa simbolične vaje, ki sta jih sestavila gđc. Anica Brečnikova in g. Rode Ivan, to so bile točke, ki so reševale celoten program in mu dale pečat resnosti. Dobro izvajana je bila tudi Ivana Korošca: Golgota, ki so jo recitali člani Slov. mladinskega doma. Vse ostale točke pa so bile slabo izvajane in to naj bo našim dekletom in fantom opomin, da se z isto resnostjo kot za druge prireditve, pripravijo tudi za tak spomin, ki je javno pokazan sicer samo enkrat na leto, a mora vsak dan, vsak trenutek živeti v nas.

Ob tej proslavi pa še tole: ali bi ne bilo bolje, da bi se te krajevne spominske proslave opustile, pa bi se vsi, ki so jih dosedaj prirejali, združili in bi vsi Slovenci vsako leto enkrat združeni proslavili spomin padlih in pobitih z eno samo, elitno proslavo, kot jo vsa leta za vse prireja Društvo Slovencev? Kajti: tudi Domobranstvo je bilo eno samo!

ša

SLOVENC I P O S V E T U

USA

V Clevelandu je v petek, 25. maja t. l. umrl Msgr. Vid Hribar. Dočakal je visoko starost 86 let. V Ameriko je prišel kot mlad slovenski bogoslovec leta 1890. Je med prvimi slovenskimi duhovniki, ki je deloval med slovenskimi naselenci v Severni Ameriki. Njegovo živahno delovanje med njimi je pustilo vidne sledove. Tako je v Clevelandu ustanovil slovensko župnijo sv. Vida, zatem je dolgo vrsto let deloval kot duhovnik v Barbertonu, odkoder se je zopet vrnil v Cleveland ter je nad 30 let vodil dušno pastirstvo prav tako v slovenski župniji Marije Vnebovzete. Med njegovimi učenci, katere je poučeval v verskih resnicah, je bil tudi sedanji guverner države Ohio Frane Lausche.

Pok. Vid Hribar se je rodil v Zg. Tuhinju. Po začetnih bogoslovnih študijah v Ljubljani, je bil posvečen v duhovnika v Clevelandu. Leta 1943 ga je papež Pij XII. v priznanje njegovih zaslug v dušnem pastirstvu imenoval za Monsignorja.

Rajni Msgr. Hribar je do smrti ostal zaveden in navdušen Slovenec ter je med slovenskimi izseljenci v Severni Ameriki poleg verskega življenja pospeševal tudi narodno zavest. V USA zapušča 11 nečakov in nečakinj.

N. p. v m.!

AVSTRALIJA

P. Rudolf Pivko še vedno bolan. To sporoča č. g. p. Bernard Ambrožič Slovincem v Avstraliji v julijski številki "Misl". Dobesedno pravi: "Ko gre ta številka v tisk, je p. Rudolf še zmerom v bolnici. Drugič letos, to pot že od 22. maja. V junijski številki tega nismo omenili, da je šel samo na odh. Danes, žal, vemo kaj drugega. Nič še ni rečeno, kdaj bo mogel na noge. Pljučnica mu je pustila, tako je videti, zelo neljube posledice." Bolnika vsem priporočam v molitvah. Tudi mi mu iz srca želimo, da bi mu Bog kmalu povrnil popolno zdravje.

Slovensko društvo "Edinost"

vabi na

DRUŽABNI VEČER

ki bo v dvorani "Dekleva" v soboto, 4. avgusta ob 21.30 uri zvečer.

IGRA ORKESTER POD VODSTVOM PROF. G. DRAGA CIMPERŠKA

CIUADELSKI ODER

Nedelja, 29. julija ob 18 uri

Ivan Cankar: KRALJ NA BETAJNOVI

DRAMA V TREH DEJANJIH

VSTOPNICE: po \$ 7, 6 in 4 si lahko pravočasno zagotovite v trgovini "A los Mandarinos", Av. de Mayo 693, T. E. 658-4026 - Ramos Mejia

NEKAJ IZ GOSPODARSKEGA ŽIVLJENJA

Povpraševanje po Volkswagnu iz inozemstva je tolikšno, da bi tovarna lahko izvozila vso letno produkcijo, je izjavil predsednik VW tovarn. Zlasti se zanimajo za nakup v USA in Kanadi. Kljub temu pa dosedanja kvota 55% produkcije, predvidene za izvoz, ne bo povečana dnevna produkcija 1500 vozil, dasi v letošnji pomladi tovarna ni imela niti enega vozila v zalogi. V teku leta bo podjetje izplačalo — kakor že prejšnja leta — svojim 30.000 delavcem in nameščencem okrog 4% bruto dohodka v obliki letne nagrade.

O posledicah silnega tehničnega napredka in avtomatizacije je bilo govora tudi na 39. Mednarodni delavski konferenci v Ženevi. Navzoči predstavniki so predlagali, naj bi v sleherni državi vlada, delodajalci in delojemalci v skupnem sodelovanju ugotovili, kakšne posledice ima gospodarskem in socialnem področju; isti trije naj bi sproti sklepali o rešitvi vseh problemov, ki jih uvažanje avtomatizacije prinaša; in kolektivnih pogodbah naj bi vključili vsa potrebna določila za doseg čim večje in čim boljše življenjske ravni slehernega delovnega človeka.

Zahodna Evropa postaja vsak dan bolj nevaren gospodarski tekmelec USA v Južni Ameriki, ugotavlja glasilo Chase Manhattan banke. Medtem ko je USA udeležba pri trgovanju z Južno Ameriko bila leta 1955 še 48%, je Zah. Evropa dosegla že 22%, kar je s 7% leta 1948 res lep napredek.

VRBOVA PIŠČAL

Je izredno lepa pesniška zbirka Marijana Jakopiča. Naj ne bo slovenske družine brez nje. Stane samo 30 pesov. Dobite jo lahko v pisarni Društva Slovencev, v Dušnopastirski pisarni ali pa pri g. Pavletu Homanu. Pri naročilu po pošti priložite še štiri pesose za poštnino, priporočnino in ovojnino.

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Katoliški misijoni. Julij 1956. Vsebine: Dediščina sv. bratov Cirila in Metoda (Alojzij Geržinič); Eno v Kristusu (Dr. Anton Soklič CM); Na grob misijonarja Jermana; Apostol našega stoletja (Ruda Jurčec); Pomen združništva v misij. delovanju (Sm. R.); Sovjeti v Indiji (Aladin); Misijoni in vprašanje Goe (Sm. R.); O narodih in ljudstvih v misijonskih deželah: Afrika (M. M.); Kristus v bronu (nj); Po misijonskem svetu; Iz pisem slovenskih misijonarjev; Mladi misijonar: Misijonarka iz Siam Vam piše in Misijonarka iz Japonske.

Nova mladina, glasilo slov. srednješolcev v Argentini. Štev. 8. Vsebine: Kri ni voda (Iz dr. Rozmanovega predavanja o slovenskem študentu); Projekcije vsakdanjega življenja; Trajno zvestobo pomorenim bratom - junakom; O svobodnih univerzah v Ameriki (Iz predavanja g. Avg. Horvata na sestanku ZSS); Luč z gora (Nadaljevanje); Iz pisem; Pozdravljene (Poročilo o ustanovnem občnem zboru Dijaškega odseka SDO; Ne samo šale.

Pakete za Evropo

vsakovrstne, kakor tudi zdravila, šivalne stroje, radijske aparate, dvokolesa itd. najbolje in najceneje pošilja

Jadran - Pak

Charcas 769. Blizu Retira. TE 31-8788 Buenos Aires

Uradne ure od 15-19 ure, ob sobotah od 11-13 ure.

Pismena naročila, kakor tudi denar, pošiljajte po giro postal ali z bančnim čekom na

ZDENKA KALEČAK

Casilla de Correo 340 - Buenos Aires Vsi paketi so zavarovani in prispejo v 21 dneh.

Znatno znižane cene!

Peter Rant

CONTADOR PUBLICO NACIONAL
TRADUCTOR PUBLICO
GRANADEROS 61
T. E. 66-0818

DARILNE PAKETE V DOMOVINO
POŠILJA PREKO TRSTA
Z GARANCIJO,
SOLIDNO, HITRO

IN S KVALITETNIM BLAGOM
PAKEXPRESS — MILAN SERTIC
Charcas 476 - T. E. 32-0248

Buenos Aires

Uradne ure ob delavnikih od 8-19 ure
— neprekinjeno razen ob sobotah —

Gosp. dogovoru Argentine z 10 evropskimi državami se je priključila tudi Zah. Nemčija. Pristop Nemcev je toliko bolj pomemben, ker so trenutno najmočnejši upniki Argentine.

Avstralija je od konca vojne dalje vložila v izgradnjo svoje jeklarske industrije okrog 60 mil. funtov. Od teh odpade skoraj polovica na veliki obrat v Port Kembla, kjer že sedaj producirajo letno 1 milijon ton fine pločevine, s čemer upajo v precejšnji meri pokriti potrebe električne, avtomobilske in konzervne industrije. — Nadaljne investicije nekaterih večjih podjetij v jeklarski industriji naj bi dosegle okrog 70 mil. funtov, objekti pa bodo dokončani pred letom 1960. Stali bodo v Port Kembla in New Castlu.

V prvem četrtletju 1956 je Argentina izvozila 3 milijone koz, kar predstavlja porast 36%. USA pa 1,7 mil., kar je 10% manj kot prej, ugotavlja Wall Street Journal. Pojav Argentine na svetovnem trgu koz je registriral tudi drugi list Journal of Commerce, ki pravi, da bo celotni letošnji izvoz iz Argentine, ako bo enak prvemu četrtletju, dosegel spet 9 mil. kosov, kolikor jih je Argentina izvažala pred 1951.

Družba Shell se ukvarja z načrtom, napeljati za 250 mil. dolarjev poseben petrolejski cevovod iz Bližnjega vzhoda preko Marseilla in vključujoč Vzhodno Francijo, Luksemburg, Nemčijo, Nizozemsko in Belgijo.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Lepotam naše slovenske domovine, ki jo boste lahko gledali v lepih skioptičnih slikah, ob spremljavi žive slovenske besede in pesmi, bo posvečen peti prostetni večer Krajevnega odbora Društva Slovencev v Ramos Mejia. Še posebej vabimo na ta večer, ki bo v nedeljo 15. julija ob pol sedmih zvečer v cerkveni dvorani v Ramos Mejia, doraščajočo slovensko mladino.

Krajevni odbor Društva Slovencev v Ramos Mejia
Nadaljevanje organizacijsko-poslovnega tečaja Društva Slovencev bo v sobo-

ESLOVENIA LIBRE

Redacción y Administración:

Víctor Martínez 50, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO Central B	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
	Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 498945

to 14. julija 1956 ob šesti uri zvečer v pevski sobi Gallusa na Necochea 440 v Ramos Mejia. Predaval bo g. Miloš Stare. Društvo Slovencev.

OBVESTILA

Svoj VI letošnji kulturni večer, ki bo v soboto 21. t. m. ob sedmih, posveča SKA spominu 200 letnice rojstva prvega slovenskega dramatika Antona Tomaža Linhart. V prvem delu govori prof. Lojze Geržinič o Linhartu in njegovem delu, drugi del pa bo izpolnila v Jeločnikovi režiji predstava prve Linhartove drame, petdejsanske žalostne "Miss Jenny Love", ki je bila doslej skoro nepoznana in šele enkrat izvajana. Zaradi potrebnosti večjega odra in večjega prostora za poslušalce se vrši ta večer izjemoma spet v župnijski dvorani v Ramos Mejia.

Prihodnji sestanek slovenskih srednješolcev bo v nedeljo dne 22. julija t. l. ob treh popoldne v slovenskem bogoslovju v Adrogu. Na sporedu je zanimivo predavanje prof. Alojzija Geržiniča "Kaj naj berem?" Vsi iskreno vabljeni. Odbor.

V nedeljo, dne 15. julija je na Pristavi v Moronu sestanek naraščajnikov SFZ. Prišel se bo točno ob treh popoldne. Naraščajniki, naj Vas pride čim več. Odbor SFZ.

Dekleta V soboto, dne 14. julija v Moron! Telovadne vaje in prosta zabava v naravi! Pridite v čim večjem številu! Odbor SDO.

Nikar ne pozabite, da bo v nedeljo 15. julija LIKOF ob dovršeni strehi slovenskega prosvetnega DOMA v Lanusu. Začetek bo ob 14. uri. Preskrbljeno je za dobro kapljičo in prigrizek, domačo zabavo, slovensko petje. Tudi mladina bo nastopila. Toplo vabi — odbor društva SLOVENSKA VAS

Ob priliki desetletnice mučeniške smrti zadnjega ministra za vojsko in mornarico Kraljevine Jugoslavije in vrhovnega poveljnika oboroženih sil v domovini

generala Draže Mihajlovića

bo daroval direktor slovenskih duhovnikov preč. g. Anton Orehar v nedeljo dne 15. julija 1956 ob enajsti uri sv. mašo za junake, padle v borbi proti okupatorju in komunističnim nasilnikom za svobodo jugoslovanskih narodov.

Sv. maša bo na slovenski Pristavi v Moronu na prostem ob vsakem vremenu.

Pripravljalni odbor

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno novico, da je dne 25. junija 1956 ob 1. uri po krajši bolezni in spravljen z Bogom umrl v 74 letu starosti naš ljubljani oče

gospod Luka Milharčič

posestnik v Selcah pri št. Petru na Krasu

K zadnjemu počitku so ga položili na pokopališču v Slavini pri Postojni.

Priporočamo ga v molitvah!

Žalujoči:

Žena Marija, roj. Šabec; sinova Luka in Franc z družinama;

hčere: Marija, Frančiška in Vida z družinami.

Ezeiza - Selce - Koče - Drskovče - Planina pri Rakeku.

ZAHVALA

Vsem prijateljem in znancem, ki so spremili na zadnji poti mojo pokojno mamo Slavico Kremžar, roj. Abram in tetko Milico Abram, častiti duhovščini, sosedom ter vsem, ki so mi v teh dneh kakorkoli stali ob strani, prisrčni Bog plačaj.

Marko Kremžar

Družno s svojo ljubljeno sestro je 8. julija 1956 odšla v večnost članica Društva Slovencev

gospodična Milica Abram,

učiteljica v pokoju.

Skupno s svojo sestro je bila položena k večnemu počitku dne 10. julija 1956 na božji njivi v Moronu v Buenos Airesu. Ohranimo je v lepem spominu in molimo za pokoj njene duše.

Društvo Slovencev

Buenos Aires, dne 12. julija 1956.

Dne 8. julija 1956 se je za svojim ljublim možem preselila v večnost članica Društva Slovencev

gospa Slava Kremžar, roj. Abram,

učiteljica v pokoju.

Na božji njivi v Moronu čaka večnega vstajenja. Blago krščansko gospo in mater ohranimo v lepem spominu in molimo za pokoj njene duše!

Buenos Aires, dne 12. julija 1956.

Društvo Slovencev